

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

МК XIII. Ч. 156 (1674).

ВІСНОК, 29 ГРУДНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, DECEMBER 29, 1931.

No. 156 (1674). VOL. XIII.

ЩЕ ОДНА СПРОБА ІМПЕРІАЛІСТІВ СПРОВОКУВАТИ СРСР ДО ВІЙНИ

ПРАГА, Чехословаччина, 26 грудня. — Юнайтед Прес додалася з достовірних жерел минулої п'ятниці, що на домагання радянського уряду чехословацький уряд відкликає з Москви Карла Ванека, секретаря чехословацької дипломатичної місії в Москві, який приготував змову на життя Кокі Гіроті, японського амбасадора до Москви. Таким чином Ванек хотів спровокувати війну між Радянським Союзом і Японією.

Радянський уряд, оприлюднюючи цю змову, не назвав по імені цього дипломата ані його національності, тільки заявив, що вислав ноту до даного уряду з домаганням, щоб змовника відкликало з Москви.

ОГОЛОШЕНО НАЧЕРК ПРОЄКТУ УГОДИ МІЖ СРСР І ФРАНЦІЄЮ

ПАРИЖ, 21 грудня. — Газета "Ехо Де Парі" подає сьогодні зміст наміченої франко-радянської угоди про ненапад. Проект угоди складається з шістьох артикулів, в яких сказано:

- Обидві держави мають здержуватися від вчинків зацінного (агресивного) характеру в стосунках між собою.
- На випадок нападу з боку якої третьої держави або держав на одну з договірних сторін, друга договірна сторона має оставати неутральною.
- Договірні сторони не мають вводити в ніякі порозуміння з будьякою третьою стороною з метою заборони на імпорт продуктів з одної з договірних держав.
- Обидві сторони мають стримуватися від всякої пропаганди у відношенні до другої сторони і обидві прирікаються не робити ніяких збройних заходів з метою повалення інституцій в одній з договірних держав.

5. Всякі спірні питання має вирішувати мировий суд.

6. Угода має обов'язувати на протязь двох років.

В міністерстві закордонних справ сказано, що документ є лише начерком проекту без ніякої дипломатичної вартості, бо ніяких підписів під ним нема.

Слабі вигляди на успіх переговорів з Польщею.

МОСКВА, 21 грудня. — Переговори в справі польско-радянської угоди про ненапад здається не скоро дадуть будь-які результати. У Варшаві видимо приписують цій справі велике значіння, але в радянських політичних колах такі угоди взагалі вважаються "кволим паціфізмом", фігурками в дипломатичній шаховій грі, або засобом для баламучення громадської думки. Тут не припускають, щоб такі держави як Польща або Румунія дійсно бажали підписувати з Радянським Союзом угоду про ненапад.

НІМЕЦЬКА ВЛАДА СУВОРО НАРАЄ РОБІТНИКІВ ЗА ПОБОРЮВАННЯ ФАШИСТІВ

БЕРЛІН, 17 грудня. (Інфр.) — За поданням звідомлень про боротьбу між робітниками і фашистами поліційна влада в Кельні закрила на два тижні виходячу там комуністичну щоденну газету "Соціалістична Республіка".

Найвищий державний суд в Ляйпцігу засудив вчора на два і пів року тюрми двох робітників за участь в діяльності робітничих організацій проти мілітаризму. Третього робітника засуджено на два роки фортеці. Одну дівчину засуджено на три місяці ув'язнення

за "крадіж", бо постачала іншим підсудним прибори до писання, які брали з офісу установи, де працювала.

В Ремшід поліція виконала наскок на квартиру комуністичної партії та конфіскувала три машинки до писання, багато друкованого матеріалу, рукописів тощо. П'ятьох співробітників виходячої там комуністичної газети арештовано.

Вислід першого референдуму за розв'язання саксонського уряду є сприятливий для ініціаторів в цій справі, і якщо сойм не розв'яжеться, буде задряджене друге референдум.

11 ОСІБ ВБИТО ПІДЧАС ПОВСТАННЯ В ЧІЛЕ

САНТІАГО, Чіле, 26 грудня. — На саме різдво в місті Копьяно вибухло збройне повстання, наслідком якого вбито 11 осіб.

Громада з 300 озброєних осіб заатакувала військові барак в Копьяно, прогнаною з них жовнірів, які не відіхали на святкові відпустки. На сцену боротьби викликано карабієрів, зким остаточно вдалося прогнати повстанців з міста.

Одні пресові звідомлення говорять, що повстання викликали комуністи, які прибули до Копьяно на трюках, правдоподібно з майнів або нітритових

пиль, а інші є тої думки, що повстанцями були місцеві особи, включаючи жовнірів, і що повстанці втікли з міста на трюках.

Арештування провідника повстання, жовніра, який належав до регіменту в Копьяно, ствердило факт, що деякі жовніри були замішані в це повстання. Про це свідчить хоч би той факт, що в погоні за втікаючими повстанцями уряд не вислав війська з Копьяно, але карабієрів з поблизу міст. Урядовий комунікат в цій справі був дуже короткогочасний. В ньому лише сказано, що "привернено спокій".

В найбільшій театральній салі у Вінніпегу відбувся масовий протест проти 98 секції

Старанням Дистриктового Комітету КРОЛ у Вінніпегу, відбувся минулої неділі пополуудні, 27 грудня, в салі Вокер театру, найбільшій театральній салі у Вінніпегу, що містить близько 2,000 осіб, масовий мітинг протесту проти 98 секції карного закону Канади, на основі якої засуджено в Торонто на довічлиту тюрму вісьмох провідників Компарті Канади.

Простора салі театру була заповнена слухачами. Голова мітингу т. А. Брок, в короткій промові пояснив ціль мітингу, після чого Дівоча Мандалінова Орхестра з Іст Килдонан відіграла і відіпівала "Інтернаціонал".

БОРІТЬБА ДВОХ ПРОТИЛЕЖНИХ КЛАС.

Після цього голова покликав до слова т. А. Е. Смита, генерального секретаря КРОЛ з Торонто.

На самій вступі своєї промови т. Смит підкресив, що нинішній мітинг є частиною довгого процесу боротьби між робітничою і капіталістичною класами в Канаді. В цій боротьбі двох протилежних собі класів клася визискувачів має до своєї розпорядимости увесь державний апарат: закони, війсьсько, поліцію, суди і т. ін. Канада, як і всі інші капіталістичні держави, находиться зараз в обіймах нечуваної в історії капіталізму кризи. Канадський капіталізм пробуює ліквідувати цю кризу при помочи, фальшу і насильства.

В цілім капіталістичним світом КРОЛ РЕЗУЛЬТАТОМ ЕКОНОМІЧНОГО ПОЛОЖЕННЯ. Переповідаючи історію заснування Канадської Робітничої (Докінчення на 3-й сторіні.)

ті йдуть зараз гарячкові приготування до нової імперіалістичної війни, як виходу з економічної кризи, в першу чергу до війни проти Радянського Союзу. В тій цілі за порозумінням і повною згодою капіталістичних урядів, Японія закріплюється в Манджурії.

"НОВА ЕРА ДОБРОБУТУ".

Помимо заливень буржуазних урядів, буржуазної преси та буржуазних економістів, що криза кімчиться і наближається "нова ера добробуту", факти говорять цілком що іншого. З кожним днем в капіталістичних державах зростає безробіття, а з ним ростуть злидині і муки тих, що випродукували цілі гори багатства: Голодні маси піднівають сильний голос протесту проти голоду і холоду. Вони виходять на вулиці міст і домагаються того, що їм належиться. — домагаються права на життя.

Недавно прибув до Вашингтону Головний Похід Безробітних, щобі предложити перед конгресом домагання 12-мільйонної армії американських безробітних. Вашингтонська буржуазія з великого переляку казала розставити машинні криси у всіх стратегічних місцях. Однак ця буржуазія повинна собі затямити, що майбутнє належить до тих, що зараз стоять в ряди голодових походів.

КРОЛ РЕЗУЛЬТАТОМ ЕКОНОМІЧНОГО ПОЛОЖЕННЯ.

Переповідаючи історію заснування Канадської Робітничої (Докінчення на 3-й сторіні.)

СЕНАТОРИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД ПРЕЗИДЕНТА ГУВЕРА ТАЙНОГО ЗВІТУ В СПРАВІ МУНІ

ВАШІНГТОН, 20 грудня.

Внаслідок домагання, поставленого Всекраєвим Голодовим Походом, щобі президент Гувер прилюдно оголосив звіт, який він одержав від комісії Векершема в справі Томи Муні, як і внаслідок інших масових демонстрацій за звільнення цієї жертви каліфорнійських капіталістів, група з трьох сенаторів зажадала від президента, щобі зробив цей документ

доступний для сенатської правничої комісії.

Резолюція в цій справі прийде під голосування в сенаті. В телеграмі до Комітету Голодового Походу Муні особисто пропонував, щобі учасники походу домагалися у Вашингтоні оприлюднення цього звіту. Комісія Векершема заявила була в справі Муні і Билінгса лише те, що в процесах проти них "стала несправедливість".

ГІТЛЕР ШУКАЄ ПРОВІДНИКІВ МІЖ МОЛОДДЮ

БЕРЛІН, Німеччина, 26-грудня. — Адольф Гітлер, провідник німецьких фашистів, оглядається за провідниками своєї партії між німецькою молоддю.

В своїм недавнім маніфесті Гітлер говорить, що "нашою цілею є дістати один мільйон активних членів партії і після того припинити видання членських книжок. Потім ми будемо вибирати своїх провідників і боевиків тільки з наших юнацьких організацій".

Гітлер каже, що зараз в Німеччині фашисти начисляють 500,000 членів і 12,000,000 виборців, які попірають фашистську партію.

Гітлер каже, що зараз в Німеччині фашисти начисляють 500,000 членів і 12,000,000 виборців, які попірають фашистську партію.

МОЖЛИВІСТЬ ГЕНЕРАЛЬНИХ ВИБОРІВ В ЯПОНІЇ

ТОКІО, Японія, 26 грудня. — Цісар Гірогіто особисто відкрив вчора сесію японського парламенту, яка правдоподібно буде короткотривала. Новий уряд прем'єра Ісуйоші Інуякі становить в парламенті меншість.

20 січня, коли то прем'єр та інші члени уряду виголосять свої адміністративні промови. Опозиційна преса предсказує, що після виголошення цих промов, розв'язання парламенту є неминуче, бо вже тепер урядова партія Сеюкай і партія Мінсейто, яка має більшість в теперішньому парламенті, приготувались до генеральних виборів.

УСПІШНИЙ ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ З'ЇЗД ТУРФДІМ В ЕДМОНТОНІ.

(Спеціальна телеграма до "УРВ")

ЕДМОНТОН, Алта., 27 грудня. — Десятий Провінціональний З'їзд ТУРФДІМ в Едмонтоні був дуже успішний. На з'їзді було поверх 100 делегатів, що репрезентували робітничо-фермерські організації. На закінчення з'їзду відбувся в неділю пополуудні в салі Українського Робітничого Дому масовий мітинг. Увечері відбулися два концерти, на яких зібрано \$1,053 на Студентський Інститут ТУРФДІМ в Едмонтоні, Шатувльський.

НАГІНКА НА РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ В ПОРТУГАЛІЇ.

ЕВОРА, Португалія, 21 грудня. — Поліція, озброєна в машинні криси і розізджаючи моторовими трюками, почала вганяти по цілій країні, діставши від уряду наказ закрити усі робітничі організації, підозрілі в симпатіях до комунізму.

Арештовано вже багато осіб і сконфісковано значну кількість літератури і зброї в наскоках на головні квартири комуністів.

ТЕРОР ПРОТИ СЕЛЯН В ІНДІЇ.

АЛЛАГАБАД, Індія, 21 грудня. — Землевласники та інші "визначні" громадяни цієї округи одержали від влади наказ і уповноваження арештувати усіх селян, що відказують платити земельну оренду, як і тих, що ведуть пропаганду "неплатіж".

Власникам і шоферам автобусів наказано, щоб вони не перевозили на села ніяких осіб, яких можна підозрівати в поширюванні летючок з заклинами до орендного бойкоту.

Видані тому два тижні в цій справі урядові постанови передбачають великі суми кар, навіть смерть, за діяльність "шкідливу для уряду".

РАДЯНСЬКА КОМІСІЯ В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН, 5 грудня. — До Лондону прибула з Москви спеціальна комісія, щобі ознайомитися з транспортною системою цього міста, а зокрема з конструкцією і орудуванням лондонських субвеїв. Голова комісії, Б. А. Штернберг, їздив в цій справі вже до Німеччини, Австрії та інших європейських країн.

БІЛИЙ ТЕРОР НА ФІЛІППІНСЬКИХ ОСТРОВАХ.

МАНІЛЯ, Філіппіни, 20 грудня. — Тут арештовано 145 членів товариства "Тангуян" і обвинувачено в бунтарстві та в змаганні до збройного повстання. Товариство є на ділі організацією філіппінських націоналістів, які домагаються політичної самостійності для цих островів. Влада американського імперіалізму розгромадила особливо жорстоку кампанію проти революційних робітничих організацій, що ведуть перед в боротьбі проти усіх визискувачів, так чужоземних, як і тубільних.

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ У ФРАНЦІЇ ПОСТІЙНО ЗРОСТАЄ

ПАРИЖ, 26 грудня. — З приходом нового року Франція стоїть напередодні економічних труднощів, які до цього часу були там незнані.

Обмежить до великої міри число англійських туристів до Франції, що в нормальні часи приносило великі доходи.

Через наложення високої тарифи Великою Британією, її найліпшого костюмера, на закордонні продукти, французькі експорти до Англії сильно зменшилися. Внаслідок цього велике число французьких робітників опинилося без праці. В нормальні часи Велика Британія купувала у Франції важливу кількість злищків сільсько-виробничих продуктів, особливо всякого рода люксусів. Нова британська тарифа відібється шкідливо й на різничих провінціях Франції.

При кінці листопада число французьких безробітних, які побирали допомогу, виносило 72,000. Через закриття великого числа різних офісів, які будим то мали помагати безробітним, французький уряд оповістив, що число цих безробітних зросло до 250,000. Число робітників, що працюють частинно, дійшло вже до 2,000,000.

Занехання Великою Британією золотої стопи, що спричинило упадок фунта стерлінга,

Французький уряд заявив, що видасть около \$120,000,000 на поліпшення доріг, пристаней і будування нових шкіл, щобі хоч частинно злекшити безробіття. Майже таку суму мають видати міста, однак все це не направить положення.

БРИТІЙСЬКЕ ВІЙСЬКО ВБИЛО 8 ОСІБ ПІДЧАС РОЗРУХІВ В ПЕШАВАРІ

ПЕШАВАР, Індія, 26 грудня.

рочників".

Вісім чоловіків, званих "червоносорокочниками" вбито, а 50 інших ранено недалеко Пешавару, коли британське військо відкрило вогонь на громаду демонстрантів.

На основі нових законів провінціального уряду надано право арештувати і наглядати за особами, яких підозріваються в бунтівничих активностях, взяти в своє посідання підозрілі будинки, та заборонити або обмежити вхід до деяких будинків.

Бритійські влади озброїли себе сьогодні в три нові закони для поборювання так званого руху "червоної сорочки" в північно-західній прикордонній провінції.

Встановлено особливі кримінальні суди для агітаторів. За порушення акону про вступ до наміченої території, карається дворічною тюрмою або грошевою карою, або обидвома. Один рік тюрми або грошева цивільного непослуху. Хана, що знаний є під іменем "північного Ганді", вигнано з провінції за його агітацію, як провідника племені "червоносорокочників".

Арештовано Абдуль Гафур Хану, як також 12 його товаришів, яких обвинувачується в спробах відновити кампанію цивільного непослуху. Хана, що знаний є під іменем "північного Ганді", вигнано з провінції за його агітацію, як провідника племені "червоносорокочників".

Встановлено особливі кримінальні суди для агітаторів. За порушення акону про вступ до наміченої території, карається дворічною тюрмою або грошевою карою, або обидвома. Один рік тюрми або грошева цивільного непослуху. Хана, що знаний є під іменем "північного Ганді", вигнано з провінції за його агітацію, як провідника племені "червоносорокочників".

В ГАДЗІ ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ВОЄННИХ ДОВГІВ

ЛОНДОН, Англія, 26 грудня.

Бритійський уряд відложив сьогодні до другого тижня засідання кабінету, на яким мали прийти під дискусію звіт до радничої комісії плану Йонга, виготований на днях в Базелі, і пропонувано міжнародна репараційна конференція в Гадзі.

Тутешні урядові кола оповістили сьогодні, що скликання міжнародної репараційної конференції в Гадзі, назначено на день 18 січня.

Французька преса заявила сьогодні, що Європа найшлася між молотом і кувалдом — між Німеччиною, яка не хоче платити, а Сполученими Державами, які вимагають точного плачення воєнних довгів.

Між Великою Британією й Францією мало вже наступити певне порозуміння в цій справі, очікується лише опінії урядів тих держав, які підписали план Йонга.

Загально припускають, що Сполучені Держави відмовляться від офіційної участі в наміченій конференції.

Французький уряд не видасть від себе офіційної заяви в цій справі, доки не побачить, як на це зареагують інші держави, які на його думку повинні відіграти до конференції прихильно.

ФРАНЦУЗЬКА ВЛАДА ПЕРЕВОДИТЬ КРИВАВІ ВИБОРИ В СІРІЇ

ДАМАСК, Сирія, 21 грудня.

борчі пункти, де поліція диктувала виборцям, як мають голосувати.

Влада французького імперіалізму в Сирії переводила вчора парламентарні вибори в умовинах неймовірного терору й проливу крові. Наскільки тепер відомо, у виборчих забуреннях двацять осіб вбито, сотки поранено. В усіх місцевостях виборці відказувалися голосувати на урядових кандидатах та атакували ви-

В деяких містах, як в Гама і Елеппо, вибори відбувалися під багнетами французького війська. В Дамаску усе населення міста в жалобі по вбитих у виборах, кривавих зачиненні маси готуються до похоронних демонстрацій. Телеграфічна комунікація між містами зірвана.